

A decorative flourish in the top left corner, consisting of a vertical line with a hook at the bottom, a horizontal line with a central knot, and a vertical line with a hook at the top.

ΑΝΘΥ!

Vereniging Vrienden Nederland - Tsjechië & Slowakije

Ledenbrief nr. 343 januari 2019

INHOUD

Voorzitter	3
Bestuur	4
VNTS Voorjaarsreis 2019:	
Wenen & Znojensko	5
Nieuwjaarsreceptie 2019	8
Symposium Comenius'	
Allesomvattende Onderwijsleer	10
Sfeerfoto's Vakantiebeurs 2019	12
Cultuur	13
Stedenbanden	14
Nieuws Stichting Babička	16
Nieuws	18
Nieuwe uitkijktoren in Zuid-Moravië	19
Hollandse prenten van Karel Čapek	20
Tsjechische textielblauwdruk op UNESCO-lijst	22
Tsjechisch / Slowaaks Gezegde	23
Agenda	23

***Kopij voor Ahoj nr. 344,
kan ingeleverd worden tot
uiterlijk 20 februari 2019***

*Omslag: Tsjechisch blauwdruk
tekstiel. Foto: modrotiskstraznic (zie
pag. 22)*

COLOFON

Ahoj!, de ledenbrief van de VNTS, verschijnt tien keer per jaar. In juli en december is er geen ledenbrief.

www.vnts.nl

www.facebook.com/Vereniging.VNTS/

Uitgever:

VNTS, Ranonkelstr. 123, 2565 BC Den Haag

Redactie-adres ledenbrief:

Ahoj!,

p/a Boženka Vermeulen

Scheitweekseweg 2, 3233 LT Oostvoorne

redactie@vnts.nl

Advertenties: tarieven kunnen worden opgevraagd bij de redactie.

Bestuur:

Ingeborg Kriegsman, voorzitter

Kleefsehoek 220, 6711 SJ Ede

E-mail: ingeborg@vnts.nl

Bert Marcus, vice-voorzitter, secretariaat en archief

Ranonkelstraat 123, 2565 BC Den Haag

E-mail: bert@vnts.nl

Joost Koch, penningmeester

E-mail: joost@vnts.nl

Božena Kooy-Volfova, evenementen

E-mail: bozena@vnts.nl

Ledenadministratie:

Božena Kooy-Volfova,

Salamander 130, 1187 BS Amstelveen

E-mail: bozena@vnts.nl

Contributie:

Lidmaatschap loopt per kalenderjaar:

A-leden (alleenstaanden): € 27,50

G-leden (gezin): € 35,00

Buitenlandleden: € 38,50

Donateurs (organisaties): min. € 45,00

Opgeven als lid of donateur via de website of schriftelijk naar de ledenadministratie.

Opzeggen uitsluitend schriftelijk voor 1 november van het lopende jaar.

IBAN: NL56INGB0000379543

BIC: INGBNL2A

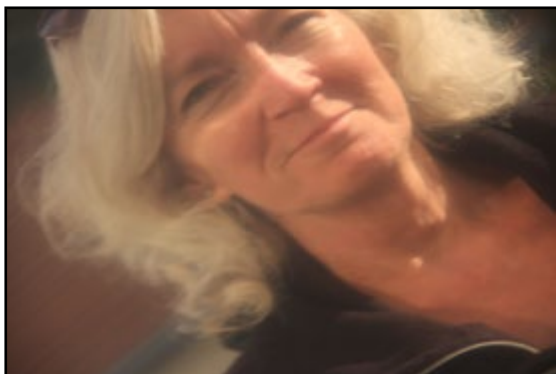
Drukwerk:

Print Service Ede, Ede

© Copyright: Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt d.m.v. druk, fotokopie, internet of welke andere wijze dan ook, zonder toestemming van de uitgever.

ISSN: 1383-0899

VOORZITTER

Lieve vrienden en vriendinnen,

Het jaar 2019 is al bijna een maand oud en de donkere dagen voor kerst worden langzaam vervangen door licht. 's Morgens is het al iets eerder licht en 's middags wordt het iets later donker. We gaan weer richting voorjaar.

En dat is te merken in deze Ahoj! waarin onder andere een aankondiging staat voor de voorjaarsreis. Voor hen die ieder jaar meegaan een terugkerend feestje. En wie nog nooit is meegegaan kunnen we deze reis van harte aanbevelen. Altijd goed georganiseerd met prachtige uitstapjes naar onverwachte plaatsen. Dit jaar gaat de reis naar Wenen en naar Znojmo. Twee bijzondere steden.

Ook 2019 is weer een jaar met herdenken en vieren. Het herdenken begon met Jan Palach, die zich 50 jaar geleden in brand stak als protest tegen de bezetting door de troepen van het Warschaupact. Een paar dagen later is hij overleden.

In 2019 vieren we dertig jaar Fluwelen Revolutie, maar ook de val van de Muur. En wellicht herinnert u zich nog al die Oostduitse mensen die in de tuin van de Westduitse ambassade in Praag verbleven. Later dit jaar komen we hier op terug.

Onze vereniging heeft ook iets te vieren, want wij bestaan 35 jaar. Daar gaan we aandacht aan besteden tijdens onze najaarsbijeenkomst. Zodra we daar een datum voor hebben geprikt, leest u dat in Ahoj!.

De stedenband Meppel-Most heeft ook een jubileum, zij bestaat 20 jaar. Meer informatie over deze mooie band leest u in deze Ahoj!

Ik wens u veel leesplezier.

BESTUUR

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Onze algemene ledenvergadering wordt georganiseerd op zaterdag 23 maart. De locatie is nog niet bekend, maar noteert u de datum alvast in uw agenda?

SECRETARIS GEZOCHT

Bert Marcus is op dit moment onze secretaris en archivaris. We willen hem heel graag behouden voor het bestuur, maar de taak van secretaris valt hem de laatste tijd erg zwaar. Daarom zijn we op zoek naar iemand die deze taak van hem wil overnemen, zodat hij zich in alle rust kan wijden aan het archief van onze vereniging.

De secretaris bezoekt de bestuursvergaderingen en maakt de agenda en de notulen, hij/zij verzorgd uitnodigingen voor speciale activiteiten, en maakt het jaarverslag voor de algemene ledenvergadering. Dat alles in overleg met de andere bestuursleden. We vergaderen in principe eens in de zes weken op zaterdagochtend in Breukelen.

U kunt zich melden via bestuur@vnts.nl. Wij hopen dat u reageert!

KOPIJ

Heeft u nieuws, een mooi reisverslag, een lekker recept of iets anders melden aan de leden van de VNTS? Kopij is altijd van harte welkom! U kunt het gewoon aanleveren in een Word bestand (liefst foto's apart) naar dit emailadres: redactie@vnts.nl

DIGITALE AHOJ!

De digitale Ahoj! heeft veel voordelen. Foto's zijn in kleur en u kunt op de links klikken, waardoor u direct op de juiste pagina terecht komt. Geen vervelende links overtypen op de computer! Een ander voordeel is dat u de Ahoj eerder krijgt – op het moment dat het bestand klaar is en naar de drukker gaat. Dat scheelt enkele dagen. Voor de vereniging betekent dit minder druk- en verzendkosten.

Geeft u zich op voor de digitale Ahoj? U kunt dit doen via redactie@vnts.nl!

VNTS VOORJAARSREIS 2019: WENEN & ZNOJEMSKO

Znojmo hebben wij wel heel even bezocht, maar het regio rondom Znojmo kennen wij niet echt. En ik was verrast toen ik daar medio November op voorreis zag hoe veel moois de regio vooral qua natuur te bieden heeft. De stad Znojmo zelf (overigens een prachtige middeleeuwse stad met leuke kronkelende straatjes) begint al bij het beschermd natuurgebied rondom het Znojmo stuwmeer. Nationaal Park Podyji (liggend op het rivier Dyje), is op steenwerp afstand en die gaan wij zeker bezoeken. Nou en wat voor verrassingen heb ik voor jullie in petto?

Znojmo – stuwmeer en de stad

Het wordt van jaar tot jaar moeilijker om voor de liefhebbers van Tsjechië en Slowakije een boeiende reis te verzinnen, sinds 2001 voor mij een ware uitdaging.

Nou, jullie zullen verrast zijn: ik heb toch een witte plek gevonden op de kaart van Tsjechië!!!

Wat hebben wij lang niet gehad? Ontvangst bij een gemeentehuis. Dus gaan wij tijdens deze reis weer beleven. Nee, verwacht niet een droge rede van de burgemeester. Znojmo had in verleden een stedenband met Harderwijk en mevrouw Denisa Krátka, die in haar bevoegdheid cultuur en educatie heeft, gaat ons over deze partnerschap vertellen, want zij was erbij sinds deze ontstaan is. Harderwijk heeft veel geholpen bij de scholen in Znojmo.

Wat hebben wij lang niet bezocht? Ondergrondse kelderlabyrint. In Znojmo een van de grootste!

Ik heb regio Znojemsko gekozen ook, omdat het actieve gedeelte zo goed tijdens onze laatste twee reizen aangeslagen is. Hier is volop cultuur te vinden, mooie wandelmogelijkheden, mooie fietsmogelijkheden.

Wat wij ook zeker niet overslaan is het algemeen bekende maar toch gewoon een “must” in deze regio: het Lednicko-Valticky areaal en hier gaan wij zeker een leuke fietstocht maken, naast een bezoek aan het kasteel Lednice voor de liefhebbers. Nieuw is nog een leuke wandelpad die men met blote voeten kan afleggen (moet niet uiteraard!) en onderweg gaan we het museum van het ijzeren gordijn bezoeken, natuurlijk staat deze exact aan de grens met Oostenrijk.

En in Znojmo is ook veel te beleven. Direct op de eerste dag van uw aankomst op 1. Mei is er een presentatie van blaaskapellen. En de volgende drie dagen staan in de teken van de “dagen van de partnerschap steden”. Betekend een cultureel en culinair festival op de straten van Znojmo. Vertegenwoordigt zijn: Slowakije, Polen, Duitsland, Oostenrijk en Italie). Nee wij zullen ons niet vervelen.

En onze nachten zullen wij doorbrengen in het hotel in centrum van Znojmo – Hotel u Divadla – een mooi gebouw in een functionalistische stijl. En de sfeer – zoals in de Eerste Republiek – Back in time. Zoals de naam het al zegt – het hotel bevindt zich direct naast het stedelijk theater dat in een prachtig Duitse Jugendstil stijl gebouwd is naar voorbeeld van het Weense “Graftheater”.

Maar in Wenen gaat onze reis eigenlijk beginnen. Als men Wenen zegt, dan hoeft men niet zo veel te presenteren. Deze wereld stad trekt miljoenen toeristen op jaarbasis. Wij gaan ook uiteraard de algemeen bekende bezienswaardigheden bezoeken – Schönbrunn, Hundertwasserhaus en een rondleiding door het centrum van de stad met een professionele gids.

Maar ook de wat minder bekende dingen staan op het programma : bijvoorbeeld de top klasse en zeer bijzondere Sektfabriek “Schlumberger Kelerwelten”, diner op een bijzondere plek in Wenen met de stad “aan de voeten” en ook een bezoek aan een “Heuriger” – een typisch wijnrestaurant meestal in een buitenwijk van Wenen met muziek. Bijna een hele dag is voor u zelf in Wenen gepland!

Het hotel in Wenen ligt even buiten de stad, in het groene vlakbij een golfterrein – een klassieke 4-sterren hotel voor groepen, Zeer goede verbinding tot het stadscentrum – direct bij het hotel is de halte van de zogenaamde “Badnerbahn” – speciale sneltram die u binnen 30 min. in het hartje stad brengt, En wist u overigens dat Wenen de enige stad is waar de keuken en ook de muziek naar genoemd is? Dus als u bij een “Wiener Schnitzel” naar de “Wiener Musik” wenst te luisteren, de bijzondere engel wilt ontmoeten of “Znojemse okurky” in een Mazhauz wenst uitproberen dan moet u zeker met deze onvergetelijke reis meekomen!

En ik kan u verzekeren dat u na de reis de volgende zin vanuit het Duits kunt vertalen:

“Wir haben eine wunderbare Reise gehabt, wo wir in einem Heuriger der ausgehangt war beim gemuts nach schrammeln zugehort haben auf einem Schonigarten”.

Auf Wiedersehen in Wenen en Nashledanou in Znojmo!

Janka

€ 871

BIJ DE PRIJS IS INBEGREPEN:

- Vliegreis Amsterdam – Wenen v.v. inclusief luchthavenbelasting en 20 kg ruimbagage
- Rondreis per touringcar in Oostenrijk en Tsjechië
- Verblijf in 4-sterren hotel Wenen 3 nachten en 3-sterren hotel centrum Znojmo 4 nachten
- halfpension
- Muziekale omlijsting bij sommige diners (in Wenen ook een klassieke “Heuriger avond”)
- Nederlands en Slowaaks sprekende reisleding (Janka Fečková)

KORTINGEN EN TOESLAGEN:

- Korting eigen Vervoer reis € 190
- 1-pers. Kamer toeslag € 225

DETAILS VAN DE VLUCHT:

Rechtstreekse vlucht Amsterdam Schiphol – Wenen Schwechat v.v. met Austrian Airlines

- Heenreis zondag 28 april 2019 vertrek Amsterdam 10:05 uur aankomst Wenen 12:00 uur
- Terugreis zondag 5 mei 2019 vertrek Wenen 15:05 uur aankomst Amsterdam 17:00 uur

U KUNT ZICH VOOR DEZE REIS OPGEVEN BIJ:

Janka Fečková, Tsjechië Tours, van Houtenstraat 17, 3601 XH Maarssen,
tel. 030-320 06 49; e-mail: info@tsjechietours.nl

NIEUWJAARSRECEPTIE 2019

Zaterdag 19 januari hielden we onze nieuwjaarsreceptie in het Comeniusmuseum in Naarden. Dat is inmiddels een traditie die we nog heel lang willen voortzetten.

Het was een gezellige middag waarbij veel van onze leden aanwezig waren. We zagen ook enkele nieuwe gezichten en dat is een goed teken.

Uiteraard waren er ook gasten op uitnodiging: ambassadeur Reinisova van Tsjechië, twee dames van de Slowaakse ambassade, burgemeester ter Heegde van de gemeente Gooise meren en de heer Landsaat, voorzitter van de Stichting Comeniusmuseum.

In mijn voorwoord heb ik gesproken over de dood van Jan Palach, op die dag precies 50 jaar geleden. Hij kon zich niet verenigen met de bezetting door het Warschaupact na de Praagse lente. Zijn naam zal altijd verbonden zijn met de strijd voor vrijheid.

Harpiste Annemieke IJzerman zorgde voor prachtige muziek. Dit was de tweede keer dat zij een optreden verzorgde tijdens een nieuwjaarsreceptie. Zij speelde voor ons de Petite Suite van de Britse componist David Watkins (prelude, nocturne, fire dance) en eindigde met de Vltava/Moldau van Smetana. Wie meer wil weten over deze zeer getalenteerde harpiste raad ik aan haar website te bezoeken: <https://annemiekeijzerman.wordpress.com>

Bozena had gezorgd voor alle hapjes en drankjes en de dames van het Comeniusmuseum waren zoals altijd weer druk met het uitdelen daarvan. Hartelijk dank! We kijken terug op een mooie middag.

Ingeborg Kriegsman

- Research Oproep -

Voor een internationale campagne voor een verzekeringsmaatschappij zijn wij met East Indy op zoek naar persoonlijke levenservaringen van duo's uit de volgende landen:

Spanje, België, Tsjechië & Slowakije.

We zoeken mensen die enthousiast zijn om deel te nemen aan opnames die in Nederland plaatsvinden.

Overigens mogen het voor de shoot ook stellen zijn die in Nederland wonen en afkomstig uit bovengenoemde landen (accentloos de taal spreken is wel belangrijk want de opnames zullen te zien zijn in bovengenoemde landen)

Voorbeelden van verhalen/ mensen die wij zoeken zijn:

- Een jong stel dat net zwanger is van hun eerste kindje
- Een ouder stel dat hertrouwd is en waarvan de kinderen uit een eerder huwelijk zijn
 - Een oudere en jongere collega met een fysieke baan
 - Een single moeder met haar moeder die bijvoorbeeld ook single is
- Een gepensioneerde ouder met kinderen die nog volop actief is in zijn werk
- Een grote familie waarbij er een kostwinnaar is en waarvan de partner voor het huishouden zorgt

Herken je je niet in bovenstaande situaties maar wil je wel graag komen vertellen over je eigen levenssituatie waarin je zorgdraagt voor een dierbare dan zijn je verhalen meer dan welkom!

Data shoot in Nederland is tussen 2 en 12 maart (1 draaidag, 2 overnachtingen)

Vergoeding opnamens incl. buy-out online gebruik: 700,- per stel

De reis en verblijfskosten worden vergoed!

Mocht je interesse hebben mail je reactie **o.v.v internationale campagne** na naar casting@eastindy.nl of bel naar 020 3319655

SYMPOSIUM COMENIUS' ALLESOMVATTENDE ONDERWIJSLEER

Jan Amos Comenius (1592-1670) was behalve bisschop, pansoof en filosoof ook een belangrijke grondlegger van de pedagogiek en de didactiek. In zijn *Allesomvattende onderwijsleer uit 1657* bracht hij veel van zijn inzichten samen. Met de titel wilde Comenius aangeven dat zijn onderwijsleer veelzijdig en volledig is, toegankelijk voor mensen van alle leeftijden en uit alle lagen van de bevolking om zich te ontwikkelen tot evenwichtige personen. De onderwijssituatie die hij beschreef is achterhaald, maar de onderwerpen die hij behandelde zijn nog zeer actueel. Zo stelde hij de vraag waarom veel leerlingen met tegenzin en niet met plezier naar school gaan. Of waarom vernieuwingen van het onderwijs vaak niet leiden tot de gewenste verbetering van leerprestaties van leerlingen. Tijdens dit symposium, dat plaatsvindt naar aanleiding van de verschijning van een nieuwe editie van de *Allesomvattende onderwijsleer*, wordt Comenius' klassieker vanuit verschillende perspectieven belicht.

Datum: vrijdag 1 maart 2019
Locatie: Comeniusmuseum, Kloosterstraat 33, Naarden
Bereikbaarheid: <https://www.comeniusmuseum.nl/>
Toegang: € 25,- inclusief exemplaar
 Allesomvattende onderwijsleer t.w.v. € 24,90 alsmede koffie en borrel. Betalen kan bij binnenkomst.
 Leden BENGGOO betalen € 20,-.
Aanmelding verplicht: Meld u aan vóór 22 februari 2019 o.v.v. symposium 1 maart via onderstaande link.
<https://comeniusmuseum.nl/aanmelden.php>

Programma

13.00 Inloop in het Comenius Museum

13.30 Welkom

Hans van der Linde, directeur Comenius Museum

13.40 Luc Panhuysen: Comenius in de Amsterdamse context van zijn tijd

Luc Panhuysen is historicus, journalist en auteur van onder meer *De ware vrijheid* (2005), een dubbelbiografie over de gebroeders De Witt, Rampjaar 1672. Hoe de Republiek aan de ondergang ontsnapte (2009) en meer recent *Oranje tegen de Zonnekoning*, de strijd van Willem III en Lodewijk XIV (2016).

14.10 Wilem Koops: Comenius in de pedagogische context van zijn tijd

Willem Koops is ontwikkelingspsycholoog en universiteitshoogleraar aan de Universiteit Utrecht. Hij was decaan van de Faculteit Sociale Wetenschappen en is voorzitter van het Archief- en Documentatiecentrum voor de Nederlandse Gedragswetenschappen. Een van zijn laatste publicaties is Een beeld van een kind. De ontwikkeling en opvoeding van het kind in historisch perspectief (2016).

14.40 Discussie onder leiding van Nelleke Bakker, voorzitter BNVGOO

Nelleke Bakker is voorzitter van de Belgisch-Nederlandse Vereniging voor de Geschiedenis van Opvoeding en Onderwijs en universitair hoofddocent historische pedagogiek aan de Rijksuniversiteit Groningen.

15.00 Pauze**15.00 Henk Woldring: De hertaling van de Allesomvattende onderwijsleer en de betekenis van dit boek voor de (Nederlandse) comeniologie**

Henk Woldring is emeritus hoogleraar politieke filosofie aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Hij houdt zich de laatste tien jaar intensief met Comenius bezig en publiceerde eerder de biografie Jan Amos Comenius. Zijn leven, missie en erfenis (2014) en De pansofie van Comenius. Zijn zoektocht naar allesomvattende wijsheid (2016).

15.20 John Exalto: Jan Amos Comenius, Harm de Raaf en de Nederlandse pedagogiek

John Exalto is universitair docent historische pedagogiek aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Recentelijk publiceerde hij Van wie is het kind? Twee eeuwen onderwijsvrijheid in Nederland (2017).

15.45 Discussie onder leiding van Nelleke Bakker**16.30 Borrel****17.00 Afsluiting**

SFEERFOTO'S VAKANTIEBEURS 2019

Foto's: Cok Oostveen

CULTUUR

PRAAGSE LENTE 1968 EN JAN PÁLACH

In het Honorair consulaat van Tsjechië, in het Best Western Hotel in Groningen kunt u een tentoonstelling bezoeken over Ján Palach en de Praagse Lente. Deze tentoonstelling is er tot 1 april 2019.
Adres: Radesingel 50, 9711 EK Groningen

ART ROTTERDAM 2019

Op de twintigste editie van de internationale kunstbeurs Art Rotterdam in de Van Nelle fabriek in Rotterdam zijn twee Tsjechische kunstenaars aanwezig als kandidaten: Kateřinu Konarovskou en Martina Gabriela, van wie de expositie Technology in Your Bed in juni 2018 in Den Haag te zien was.

Kateřinu Konarovskou:

<http://misttake.info/?fbclid=IwAR1NeQJpBkdVVrVgsNZdZsaCJgd8q7WGLyfaeks1t1XHDYRs5J2-u6eUpgk>

Martina Gabriela:

<http://www.martingabriel.info/index.html>

Openingstijden:

- Donderdag 7 februari, 11.00 - 19.00 uur
- Vrijdag 8 februari, 11.00 - 19.00 uur
- Zaterdag 9 februari, 11.00 - 19.00 uur
- Zondag 10 februari, 11.00 - 19.00 uur

Entree € 19,50

Ticket Online € 16,50 (€ 3,- korting)

Catalogus €7,50

Kinderen t/m 12 jaar: gratis entree

Meer informatie: <http://www.artrotterdam.com/users/128/content/home/index.html>

**Links zijn aanklikbaar in de
digitale versie van Ahoj!**

STEDENBANDEN

JUBILEUM STEDENBAND MEPPEL-MOST

In oktober 1999 ondertekenden de burgemeesters van Meppel en Most (Noord-Bohemen) de overeenkomst voor het aangaan van een stedenband. Vanaf dat moment hebben jaarlijks diverse uitwisselingen plaatsgevonden, die vanuit Meppel werden georganiseerd door de Stichting Stedenband Most-Meppel.

Graag maken wij de lezers van Ahoj! deelgenoot van onze ervaringen en plannen.

Zie ook www.stedenbandmeppelmost.nl.

Een korte terugblik

Voorop het gebied van onderwijs, cultuur en muziek zijn veel activiteiten georganiseerd.

Ook bestuurlijk/ambtelijke uitwisseling van kennis en de sport spelen een rol.

De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat het initiatief voor de uitwisselingen veel vaker in Meppel dan in Most werd genomen. Waarschijnlijk komt dit doordat de organisatie in Meppel berust bij een Stichting en in Most bijna alles wordt aangestuurd vanuit het stadhuis. Een stichting of externe werkgroep is daar nog niet aan de orde.

Maar geleidelijk aan verandert de situatie in positieve zin. Sommige contacten zijn al zo stevig dat de samenwerking vloeiend loopt.

Met de Vyšší Odborna Škola voor middelbaar en hoger beroepsonderwijs en tussen de jeugdkoren Korálek en Viva la Musica zijn vaste relaties opgebouwd.

Hoogtepunten

Van de vele uitwisselingen noem ik een paar met grote deelname:

- In 2009 nam het Meppeler fanfareorkest De Bazuin deel aan het jaarlijkse muziekfeest Mostecký Slavnost.
- In 2011 hebben muziek- en zangkoren uit Meppel een avond verzorgd in de schouwburg van Most, die 100 jaar bestond. Ter gelegenheid van dit jubileum is een replica aangeboden van het beeld 'De Harlekijn' dat op het plein voor de Meppeler schouwburg staat.
- In 2014 hebben het Meppeler Mannenkoor en organist Mannes Hofsink samen met een mannenkoor en een kamerorkest uit Most een concert gegeven in de kerk Nanebevzeť Panny Marie. Deze kerk is in 1975 in verband met de bruinkoolwinning verplaatst over een afstand van 800 meter. Een technische hoogstand!

Plannen voor het jubileumjaar 2019

Het overleg over activiteiten lag in 2018 gedurende een aantal maanden gedeeltelijk stil wegens de verkiezing van een nieuwe gemeenteraad op 5 oktober. Na harde strijd, zowel tijdens de verkiezingscampagne als bij de coalitievorming, is er uiteindelijk toch weer een college gevormd. Omdat de burgemeester en de wethouders zijn herkozen kon ons Stichtingsbestuur in december met oude bekenden plannen maken voor 2018.

Diverse uitwisselingen zijn gepland of in voorbereiding:

- Al voor het achtste jaar gaan studenten van de VOŠ een maand lang stage lopen, in het stadhuis en in verpleeghuizen. Een grote delegatie van het Drenthe College in Meppel gaat in februari in Most met de VOŠ onderzoeken welke uitwisselingen op het gebied van de opleiding Verpleegkunde mogelijk zijn.
- Na enkele jaren voorbereiding wordt, ondersteund door Europese subsidie, een driejarig ecologieproject gestart tussen de Terra school in Meppel en Zakladní škola 1 in Most.
- In 2018 zijn twee nieuwe activiteiten begonnen met de brandweer en met scouting.
- Scouting Meppel is in Most geweest voor een gezamenlijk kamp met Skaut Most. Een delegatie van de brandweer in Most heeft in Meppel de open dag van de brandweer bijgewoond.
- In 2019 zullen tegenbezoeken worden gebracht.
- Het fanfareorkest De Bazuin wil graag weer deelnemen aan het muziekfestival Mostecký Slavnost.
- Het jeugdkoor Korálek is nu weer aan de beurt om Meppel te bezoeken voor een concert met Viva la Musica.
- Plannen voor de viering van het 20-jarig jubileum worden voorbereid. De schouwburg in Most wil graag in de Meppeler schouwburg een avond verzorgen met muziek, zang en dans.
- Zo mogelijk wordt dit gecombineerd met gemeentelijke activiteiten, bijv. een workshop voor gemeenteraadsleden.
- Misschien lukt het weer om een uitwisseling van voetbalteams van de grond te krijgen, zoals dat in de eerste tien jaren gebeurde.

Kortom: het gaat niet vanzelf, maar de energie die er van beide kanten in wordt gestopt levert veel rendement op.

Harm Jan Lanjouw

voorzitter Stichting Stedenband Most-Meppel

NIEUWE WEBSITE STEDENBAND VLAARDINGEN - MORAVSKÁ TŘEBOVÁ

Stichting Vrienden van Moravská Třebová heeft een nieuwe website. Deze kunt u bezoeken op: www.stedenbandvlaardingen.nl

NIEUWS STICHTING BABIČKA

Allereerst een droevig bericht: op 7 oktober 2018 is Willem Donker, uitgever van ons boek “Grootmoeder” op bijna 80-jarige leeftijd overleden. Een uitgebreid In Memoriam vindt u op onze website www.babicka.nl/in_memoriam_willem_donker.html

Onze plannen voor 2019

In februari 2020 is het 200 jaar geleden dat Božena Němcová geboren werd en daar willen we natuurlijk aandacht aan besteden. Na Grootmoeder (Babička) is de keus gevallen op een andere publicatie waarin Božena's jeugdherinneringen een rol spelen en wel Pan učitel, een korte vertelling geïnspireerd op haar lagere schooltijd. Dit verhaal is rond 1858 geschreven en sindsdien vele malen herdrukt.

Božena Němcová bezocht van 1824-1833 het oude schooltje in de Kostelní ulice en zat van 1824-1826 in de klas bij hulp-onderwijzer Antonín Purm. Daarna kwam ze in de klas bij Jan Smetana (1807-1876), een neef van Bedřich en een fervent patriot. Smetana speelde viool en organiseerde het muzikale leven in het dal van de Úpa. Hij muntte uit in kennis van de geschiedenis. Later kreeg zij nog les van Viktorín Kejzlar (Geisler) (1769-1837). Ook hij was een goede muzikant. Het was Kejzlar die in 1829 Barbara Pankl inschreef in het Gouden Boek als een voorbeeldige leerling.

Het klaslokaal bevindt zich nu, na een brandje in de 19e eeuw, in het deel waar destijds de leraar woonde en waar nu een museum is ingericht. Men vindt er een klaslokaal zoals het in het verhaal beschreven is. In een overdekte gang zijn panelen met spreken en mooie keramische decoraties van thema's uit Babička en Pan učitel. De oude houten school maakt deel uit van het Božena Němcová-museum.

Plaquette op de oude houten school

In de vertelling Pan učitel schildert Božena Němcová haar ideeën over opvoeding en onderwijs en de rol van de onderwijzers in de school en in de maatschappij. Ze vond dat de kinderen niet alleen onderwezen moesten worden in lezen, taal, rekenen en geloof zoals dat gebruikelijk was maar dat er ook onderwijs in de Tsjechische geschiedenis en van het vaderland moest zijn; er moest gezang en muziek klinken in de school en de leerlingen moesten de onderwijzer helpen bij het werk in de tuin. Ze moesten ook kunnen leren hoe men bomen ent en bijen houdt. Op deze manier kregen de kinderen een goede praktische ondergrond voor hun latere leven.

Waarom in het Nederlands?

Het is een thema dat de tijd doorstaat. Het onderwerp is voor veel mensen herkenbaar. Ze hebben ook mooie herinneringen aan een juf of meester die anders was: muziek maakte, er met de klas op uit ging of bijzondere verhalen vertelde. Daarom willen we het graag in het Nederlands vertalen.

Irma Pieper zal het vertalen en uitgeverij Douane zal het uitgeven.

Voor de productie en de vormgeving van het boek ca. € 2400; voor de vertaling ca. € 700, voor publiciteit en presentatie ca. € 400, in totaal ca. € 3500.

Doet u mee?

Wij hopen dat U, net als bij de uitgave van Grootmoeder, ons wil steunen met een bijdrage op onze IBAN bankrekening: NL92 INGB 0005 1802 98 t.n.v. Stichting Babička, Rotterdam.

Verder willen we in 2019 de informatie die we al eerder verzameld hebben onder de titel "Božena achterna", als serie, op de website www.babicka.nl gaan zetten. Houd ons in de gaten dus!

Stichting Babička, secretariaat: Avenue Concordia 61, 3062 LC Rotterdam. Tel: 010 4129527,
e-mail: c.plaisier@babicka.nl, www.babicka.nl

NIEUWS

Burgemeesterschap van Praag “gekaapt”.

Sinds kort is Zdenek Hrib de nieuwe burgemeester van Praag. Bij de lokale verkiezingen is de piratenpartij met 17% als tweede uit de bus gekomen. Na de noodzakelijke en gebruikelijke onderhandelingen is er een coalitie tot stand gekomen met de piratenpartij, het burgerinitiatief en een conservatieve partij. Waarbij de piratenpartij het burgemeesterschap toebedeeld heeft gekregen. Hrib heeft een achtergrond van ict in de gezondheidszorg. Geen wonder dat één van zijn speerpunten is het zo spoedig mogelijk uitbreiden van het aantal internetaansluitingen. Daarnaast gaat hij zich sterk maken voor een vierde metrolijn.

Kundera weer Tsjech?

Tijdens zijn bezoek aan Frankrijk en Parijs vanwege de herdenking van de vrede na de Eerste Wereldoorlog heeft de Tsjechische premier Babis een bezoek gebracht aan Milan Kundera en hem en zijn vrouw het Tsjechische staatsburgerschap aangeboden. In feite een zeer verlate rehabilitatie. Of is het een publiciteitsstunt van Babis? Kundera woont al sinds 1975 als banneling in Frankrijk. Hij is daar inmiddels heel sterk ingeburgerd. En schrijft zelfs sinds 1993 uitsluitend in het Frans. Ook na de fluwelen revolutie van 1989 heeft hij zijn geboorteland maar zelden bezocht. Het is dus nog een vraag of hij dit aanbod zal accepteren.

In het verleden was Kundera lid van de communistische partij. Maar zoals veel anderen wel kritisch, met name in de periode van de Praagse Lente. En als schrijver van satirische stukken raakte hij in conflict met de diehards van de partij. Na de neergeslagen Praagse Lente werd hij uit de partij gezet en werd zijn werk niet meer uitgegeven. Dit was zijn reden om in 1975 uit te wijken naar Frankrijk. Omdat hij kritisch bleef schrijven werd hem in 1979 zijn staatsburgerschap ontnomen. De directe aanleiding was het uitgeven van “Het boek van de lach en de vergetelheid”, een anti-communistische satire. Later brak Kundera internationaal door met zijn boek “De ondraaglijke lichtheid van het bestaan” (1984), dat succesvol is verfilmd.

Commotie in Frankrijk.

De Tsjechische miljardair Daniel Kretinsky heeft een aandeel genomen in de kwaliteitskrant Le Monde, de spreekbuis van de Parijse politieke en economische elite. Dit heeft geleid tot enige onrust. Want wat is de intentie achter deze investering? Gaat Kretinsky, netzo als olichargen elders, het beleid in politieke richting bepalen? Kretinsky zelf ontkent dit in alle toonaarden. Hij ziet deze investering niet als een zakelijk iets maar vooral als een maatschappelijke activiteit.

Kretinsky, rijk geworden in de energiesector en ook mede-eigenaar van Sparta Praag, is op de Tsjechische mediamarkt de grote rivaal van premier Babis. Vanwaar nu zijn interesse in de Franse mediamarkt? Dat komt omdat hij in Frankrijk heeft gestudeerd en ook vloeiend Frans spreekt. Bovendien is hij al een tijd actief op de Franse mediamarkt als eigenaar van onder andere de tijdschriften Marianne en Elle.

De invloed van Kretinsky op Le Monde is op dit moment nog beperkt, vanwege het getrapte aandeel/eigenaarschap van de krant. Hij heeft nu een belang van 49% in Le Nouveau Monde. Dit is het bestuursvehikel van vriend en zakenrelatie, de bankier Matthieu Pigasse, dat voor 26,6% eigenaar is van Le Monde Libre. Op zijn beurt is Le Monde Libre weer voor 75% eigenaar van de krant zelf. Maar de algemene verwachting is dat Kretinsky later ook de resterende 51% van Le Nouveau Monde in handen krijgt. En daarmee zijn invloed zal kunnen vergroten.

NIEUWE UITKIJKTOREN IN ZUID-MORAVIË, TSJECHIË

In de regio Zuid-Moravië vind je de meeste uitkijktorens van Tsjechië. Er zijn er ongeveer zestig, waarvan de oudste in het kasteelpark in Uherčice ligt. De nieuwste toren is in oktober geopend tussen de wijngaarden van het dorpje Kobyí. De spiraalvormige toren is rolstoeltoegankelijk en biedt een betoverend uitzicht over het Moravische landschap.

Boven de Moravische wijngaarden staat sinds oktober een bijzondere uitzichttoren. In de Zuid-Moravische plaats Kobyí is een spiraalvormige constructie gebouwd op de heuvel Kobyílí Hill. De heuvel, die door de lokale bevolking Homole wordt genoemd, is de hoogste top van de Blue Mountain-wijnregio en ligt 334 meter boven de zeespiegel. De spiraalvormige toren maakt een cirkel van 334 graden net als de hoogte van de heuvel. De toren is 7,5 meter hoog en is rolstoeltoegankelijk. Aan het einde is een glazen wand geplaatst.

De nieuwe unieke uitkijktoren in Kobyílí biedt een spectaculair uitzicht op de regio. Je kijkt uit op de wijngaarden van Palava, het cultuurlandschap van Lednice-Valtice, het Ždánický bos en kasteel Buchlov. Met mooi weer kun je zelfs de toppen van de Alpen zien.

Bron: Czech Tourism

Foto: KEEO Design

HOLLANDSE PRENTEN VAN KAREL ČAPEK

Beste vrienden,

Tachtig jaar geleden, op 25 december 1938 overleed Karel Čapek, een van de grootste Tsjechische schrijvers en toneelschrijvers van de 20ste eeuw. Hij is o.a. schrijver van “Oorlog met de Salamanders”, ‘uitvinder’ van het woord ‘robot’ (dat hij voor het eerst gebruikte in zijn toneelstuk R.U.R. ofwel Rossum’s Universele Robots) en ... auteur van een bundeling van zijn reisverslagen uit Nederland uitgegeven onder de naam “Over Holland”, zie https://www.dbnl.org/tekst/cape007over02_01/ (recentelijk heruitgegeven - in een nieuwe vertaling van Kees Mercks - als “Prenten uit Holland”).

Samen met mijn dierbare vriendin Sophia hebben wij recentelijk onze creatieve krachten gebundeld om enkele van Čapek’s Hollandse ‘connecties’ bij elkaar in een klein ‘kunstwerk’ te presenteren. Want ... niet alleen zijn de literaire salamanders volgens Čapek door een Hollandse zeeheld, kapitein van Toch, ontdekt, maar ook ligt er dichtbij Den Bosch een gemeente die heet ... Rossum!

Alle (oorspronkelijk zwart-witte) tekeningen uit Holland zijn trouwens van Čapek’s eigen hand; hetzelfde geldt ook voor het hondje uit zijn kinderboek “Dášeňka, het Leven van een Puppy”...

Van harte wensen wij jullie veel kijkplezier!

Libor & Sophia

TSJECHISCHE TEXTIELBLAUWDruk OP UNESCO-LIJST

De Tsjechische ambacht textielblauwdruk is opgenomen op de UNESCO-lijst van Immaterieel Cultureel Erfgoed. Het handmatig drukken en verven van indigo verf op textiel is een 300-jarige Tsjechische traditie. Tsjechië had al vijf andere tradities en culturele evenementen op de UNESCO-lijst van Immaterieel Cultureel Erfgoed staan en met de textielblauwdruk kom de teller nu op zes.

Erkenning voor vakmanschap en creativiteit

In Hongarije, Slowakije, Oostenrijk en Duitsland wordt de textielambacht blauwdruk beoefend. De blauwdruk heeft ook in Tsjechië een lange traditie en siert nog steeds kostuums in Moravië. In de 19e eeuw was er in elke kleine stad in Tsjechië een modrotiskařská, een blauwdruk atelier. Tijdens de 20e eeuw verloor deze traditionele textieldruk zijn populariteit en moesten steeds meer ateliers hun deuren sluiten. Momenteel wordt deze oude ambacht slechts op twee plaatsen uitgevoerd in Tsjechië. In Strážnice kun je één van de laatste twee traditionele blauwdrukken in Moravië vinden. Door de nominatie en toevoeging aan de UNESCO-lijst hoopt men dat er meer bekendheid komt en waardering is voor deze vaak nog onbekende en uitstervende techniek.

Wat is blauwdruk?

Blauwdruk is een unieke techniek, die sinds de 18de eeuw wordt gebruikt, om textielmateriaal te decoreren. Op textiel wordt met een drukpers een patroon geperst. Om de ontwerpen op een doek aan te brengen worden er handgemaakte blokken gebruikt, die tot 300 jaar oud zijn. De blokken bevatten patronen van de lokale flora en fauna en laat de lokale cultuur van de regio zien. Het mengsel dat wordt gebruikt voor de patronen is een kleurstofbestendige pasta, zodat het afgedrukte patroon wit blijft. De bedrukte stof laat men ongeveer 24 uur drogen. Het doek wordt vervolgens met indigo kleurstof geverfd. Tenslotte moeten de doeken worden afgewerkt en gespoeld woorden met azijnwater. Het is een ingewikkeld proces en kost veel moeite.

Immaterieel Cultureel Erfgoed van Tsjechië

Op dit moment heeft Tsjechië zes immateriele culturele erfgoederen die door UNESCO zijn goedgekeurd en op de lijst staan.

1. Slovácký Verbuňk (sinds 2005). Dit is een mannendans en is niet gebonden aan choreografische regels. Het is onderdeel van een danslied. De dans komt uit het zuidoosten van Moravië in de regio Slovácko.
2. Carnaval in Hlinecko (sinds 2010). De carnavalsoptochten in Hlinecko zijn extra bijzonder door de kostuums en maskers. Elk kostuum heeft zijn eigen betekenis en rol. De carnavalsoptochten worden gevierd voor een goede oogst, vruchtbaarheid en het verwelkomen van de lente.
3. Valkerij (sinds 2010). Dit is een traditionele manier van jagen met behulp van getrainde roofvogels. De sport wordt al meer dan 4000 jaar beoefend.
4. Ride of the King (sinds 2011). De Rit der Koningen is een folkloristisch gebruik. Deze traditie wordt alleen nog in Moravië in de regio's Slovácko en Haná gehouden.
5. Het poppenspel (sinds 2016). Vanaf de 19de eeuw waren marionettenspelers enorm populair in Tsjechië en werd het een belangrijk onderdeel van de nationale cultuur.

TSJECHISCH / SLOWAAKS GEZEGDE

NA NOVÝ ROK O SLEPAČÍ KROK, NA TRI KRÁLE O KROK DÁLE, NA HROMNICE O HODINU VÍCE.

Weet u wat dit mooie Tsjechische en Slowaakse gezegde betekent?

AGENDA

2 februari 2019 t/m 5 mei 2019: (DIS)Connection Diepenheim – Grotestraat 17, 7478 AA Diepenheim

Info: <https://www.kunstvereniging.nl/exhibition/disconnection/>

7 februari 2019 t/m 10 februari 2019: Art Rotterdam 2019 (met 2 Tsjechische kandidaten) –

Van Nelleweg 1, Rotterdam

Info: zie pag. 13

10 februari 2019: Leesclub Schwob - Egon Hostovský – Scheltema, Rokin 9, 1012 KK Amsterdam

Info: <https://www.scheltema.nl/evenementen/workshops/schwob-leesclub-vreemdeling-zoekt-kamer/>

19 februari 2019: Filmklub - Jan Palach (2019) – Westersingel 9, 3014 GM Rotterdam

Info: <http://hague.czechcentres.cz/programma/meer/filmovy-klub-jan-palach/>

t/m 3 maart 2019: Jan Švankmajer - Retrospective: EYE Filmmuseum – IJpromenade 1, 1031 KT Amsterdam

t/m 1 april 2019: Praagse Lente 1968 en Jan Palach – Honorair consulaat van Tsjechië, Radesingel 50, 9711 EK Groningen

NUTTIGE ADRESSEN

Tsjechische Ambassade

Paleisstraat 4, 2514 JA Den Haag.

Tel: 070 3130031 ;

E-mail: hague@embassy.mzv.cz; URL: www.mfa.cz/hague

Nederlandse Ambassade in Tsjechië

Gotthardska 6/27, 160 00 Praag 6

Tel.: 00420 233 015200;

E-mail: pra@minbuza.nl

Slowaakse ambassade

Parkweg 1, 2585 JG Den Haag.

Tel. 070 4167777, e-mail: embassy@haag.mfa.sk;

URL: www.mzv.sk/hague

Nederlandse Ambassade in Slowakije

Frana Krala 5, 811 05 Bratislava 1

Tel.: 00421 2 5262 5081, e-mail: btl@minbuza.nl

Tsjechisch Centrum

Westersingel 9, 3014 GM Rotterdam.

Tel.: 010 2251713, e-mail: cchaag@czech.cz;

URL: www.hague.czechcentres.cz

Postadres: Paleisstraat 4, 2514 JA Den Haag,

Tsjechisch Bureau voor Toerisme/CzechTourism

Gatwickstraat 11, 1043 GL Amsterdam,

Tel.: 0615 696 875;

E-mail: amsterdam@czechtourism.com;

URL: www.czechtourism.com

CzechTrade Brussel

Rue du Trône 60, 1050 Brussel.

Tel: +32 22139460;

e-mail: brussels@czechtrade.cz;

URL: www.czechtrade.be

Tsjechisch Centrum Brussel

Rue du Trône 60, 1050 Brussel

Tel: +32 22139430;

e-mail: ccbrussels@czech.cz;

URL: www.czechcentres.cz/brussels

Nederlands-Tsjechische Kamer van Koophandel

Českomoravská 2420/15, 190 00 Praha 9

Tel. +420 774 002 201;

e-mail: nlchamber@nlchamber.cz

Czech Dutch Chamber of Commerce (CDCC)

Eurocenter II, Barbara Strozziilaan 364, 1083 HN Amsterdam

e-mail: info@cdcc.nl

GTSM: Genootschap voor Tsjechische en Slowaakse Muziek

Hans Wallin, voorzitter

Prins Bernhardlaan 21, 2264 CA Leidschendam;

tel/fax: 070 3278706;

e-mail: hanswallin@tiscali.nl;

Jacques de Coö, e-mail : jdecoo@noknok.nl

Hello Czech Republic

(website over Tsjechië in o.a. Engels)

Internet: <http://www.czech.cz/en>

Facebook: <https://www.facebook.com/Czechia.eu>

Slowakia.travel

(website over Slowakije in o.a. Engels)

Internet: <http://slovakia.travel/en>

Facebook: <https://www.facebook.com/slovakiatourism>

YouTube: <https://www.youtube.com/user/SlovakTB>